
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра фінансів, банківської справи та страхування СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	--	---

Назва курсу	Євроінтеграція та розвиток фінансів
Викладач	Мельник Тетяна Андріївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітньо-професійна програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
Контактний телефон	+38(0522) 39-05-39
Е-mail	melnikta@kntu.kr.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки Форма контролю: іспит Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Основи економічної теорії, Вступ до фаху та основи професійного розвитку

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Євроінтеграція та розвиток фінансів» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про основні тенденції та проблеми у сфері європейської соціальної та фінансової політики, особливості європейської соціальної та фінансової інтеграції, моделі соціального та фінансового партнерства; оволодіння навичками порівняльного аналізу та використання отриманих знань в практичній діяльності.

Завдання дисципліни полягає у:

- формування у здобувачів компетентності важливих для особистого розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі євроінтеграційних процесів у вирішенні суспільних завдань;
- формування практичних навичок наукового аналізу фінансових процесів і соціальної інтеграції;
- ознайомлення з умовами фінансової політики Євросоюзу;
- набуття вмінь щодо організації міжнародних організацій.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати

Інтегральну компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних

рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	Тема 1. Теоретичні засади європейської інтеграції. Визначення сутності європейської інтеграції. Розгляд теоретичних концепцій європейської інтеграції. Основні ознаки європейської інтеграції. Історичні етапи становлення європейської інтеграції.	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Причин виникнення та розширення Європейського союзу» 3. Підготувати презентацію доповіді, есе, аналітичного (критичного) аналізу.
2	Тема 2. Інституційна структура Європейського Союзу. Організаційна структура Європейського Союзу. Інститути Європейського Союзу: Європейська Комісія, Європейський Парламент, Рада міністрів, Європейський суд, Рахункова палата. Фінансові та консультативні органи Європейського Союзу.	14	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал 2. Скласти схему структури ЄС. 3. Пройти тест.
3	Тема 3. Політичний процес в Європейському Союзі. Політичний процес в Європейському Союзі. Процес прийняття рішень в Європейському Союзі. Механізм прийняття рішень в Європейському Союзі.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Особливість політичного процесу в Європейському Союзі». 3. Пройти тест.

4	Тема 4. Економічна політика Європейського Союзу. Зміст економічної політики ЄС Союзу. Складові економічної політики Європейського Союзу.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати презентацію доповіді, есе, аналітичного (критичного) аналізу.
5	Тема 5. Європейський валютний Союз. Історія створення валютних союзів в Європі. Становлення Європейського валютного Союзу. Особливості валютного регулювання в Європейському Союзі.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Єврозона: переваги, недоліки». 3. Пройти тест.
6	Тема 6. Грошово-кредитна політика Європейського союзу. Європейська Система Центральних Банків. Європейський центральний банк. Особливості грошово-кредитної політики в Європейському Союзі.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Підготувати презентацію доповіді, есе, аналітичного (критичного) аналізу на тему: «Європейський Центральний банк». 3. Пройти тест.
7	Тема 7. Митний союз Європейського Союзу. Теоретичні засади митного союзу. Особливості митного союзу Європейського Союзу. Митний Кодекс Європейського Союзу. Шенгенська угода.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Особливості Митного союзу Європейського Союзу». 3. Пройти тест.
8	Тема 8. Бюджетний процес Європейського Союзу. Теоретичні засади бюджету Європейського Союзу. Бюджетний процес Європейського Союзу. Доходи бюджету Європейського Союзу. Видатки бюджету Європейського Союзу	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Розрахункове завдання: проаналізувати динаміку бюджету Європейського Союзу. 3. Скласти схему бюджетного процесу ЄС.
9	Тема 9. Європейська інтеграція України. Особливості підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами Європейського Союзу. SWOP-аналіз вступу України до Європейського Союзу. Копенгагенські критерії вступу до Європейського Союзу. Маастрихтські критерії вступу до Європейського Союзу.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом». 3. Розрахункове завдання: проаналізувати потенціал інтеграції України в європейський фінансовий простір».
10	Тема 10. Євроатлантична інтеграція України. Основи політики національної безпеки України. НАТО: структура і основні функції. Співробітництво України з НАТО.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Україною і НАТО». 3. Пройти тест.
11	Тема 11. Регіональні інтеграційні процеси. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Рада Європи (РЕ). Західноєвропейський союз (ЗЕС). Організація Чорноморського економічного співробітництва.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Діяльності ОБСЄ». 3. Дискусія на тему: «Діяльність Ради Європи».
12	Тема 12. Вплив євrorинку на розвиток фінансів. Характеристика євrorинку. Структура євrorинку. Характеристика секторів євrorинку. Вплив євrorинку на розвиток національних фінансових систем.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Скласти схему структури євrorинку. 3. Пройти тест.
13	Тема 13. Особливості розвитку фінансів ЄС і країн Європи. Особливості фінансів Європейського Союзу. Особливості фінансів Об'єднаного Королівства. Особливості фінансів Федеративна Республіка Німеччини. Особливості фінансів Франції.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Особливості фінансів європейських країн». 3. Пройти тест.
	Тема 14. Фінанси в контексті сталого розвитку. Сутність сталого розвитку. Цілі сталого розвитку. Циркулярна економіка, як основа сталого розвитку.	7	1. Самостійно опрацювати теоретичний матеріал. 2. Дискусія на тему: «Використання фінансових інструментів для досягнення Україною сталого розвитку». 3. Пройти тест.
	Разом	120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: екзамен.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральнотехнічному національному технічному університеті.

При контролі на лекційних та практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах з доповідями-презентаціями та при підготовці індивідуальних завдань; правильність написання тестів; результати поточного опитування.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- самостійність виконання завдання;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Схема нарахування балів за видами робіт

Види робіт	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, необхідних для одержання здобувачем максимальної кількості балів протягом семестру	Максимальна кількість балів, яку можливо отримати протягом семестру за видом роботи	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів	
				I	II
Участь в лекційних дискусіях	5	2 завдання	10	5 балів	5 балів
Поточне опитування («перевернутий клас»)	5	2 відповіді	10	5 балів	5 балів
Доповіді-презентації на практичних заняттях	5	2 доповіді-презентації	10	5 балів	5 балів
Тестування	5	4 тести	20	10 балів	10 балів
Підготовка індивідуальних завдань	5	2 індивідуальні завдання	10	5 балів	5 балів
Разом			60 балів	30 балів	30 балів

Участь в лекційних дискусіях, поточне опитування, доповідь-презентації на практичних заняттях, підготовка індивідуальних завдань оцінюється у 5 балів за:

- повний, розгорнутий, вичерпний виклад змісту поставленого питання або проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- виявлення творчих здібностей у розумінні, викладенні й використанні навчально-програмного матеріалу;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення; знання історії створення таких теорій та еволюції поглядів основних представників;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання;
- знання необхідних законів і нормативних матеріалів України, міжнародних та міждержавних угод з обов'язковим на них посиланням під час розкриття питань, які того потребують;

- знання точних назв та функцій національних та міжнародних кредитно-фінансових установ, історії їх створення і ролі при вирішенні проблем, які ставляться у конкретному питанні;
- засвоєння питань програми курсу відповідно до основної та додаткової літератури.

Відповідь знижується на 1 бал, якщо не виконано дві вимоги до відповіді на вищий бал.

Відповідь оцінюється у 0 балів за неготовність до заняття.

При виконанні тестування здобувач виконує тест з теми дисципліни, який складається з 10 тестових питань, що оцінюються в 0,5 бали кожне.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Іспит проводиться у вигляді тесту, що складається із 40 тестових питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Для переводу підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, вираженої у балах, у семестрову оцінку за національною шкалою та в залікову оцінку за шкалою ЄКТС використовується шкала.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (екзамен)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	2 (незадовільно)	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

Рівень знань здобувачів вищої освіти за національною шкалою відповідає таким критеріям:

– «відмінно» – здобувач вищої освіти досконало засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно

мислить і будує відповіді, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– «добре» – здобувач вищої освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, аргументовано викладає його, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

– «задовільно» – здобувач вищої освіти, в основному, володіє теоретичними знаннями з навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

– «незадовільно» – здобувач вищої освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, наукове мислення відсутнє, практичні навички не сформовані.

6. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Віднійчук-Вірван Л. А. Міжнародні розрахунки і валютні операції: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2021. 216 с.

2. Гайдучкий А. П., Комар Н. В. Євроінтеграція та міжнародне публічне управління. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Євроінтеграція та міжнародне публічне управління» (навчально-методичний. Тернопіль: ТНЕУ. 2020. 177 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38159/1/%d0%84%d0%b2%d1%80%d0%be%d1%96%d0%bd%d1%82%d0%b5%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f_%d0%9d%d0%9c%d0%9a.pdf.

3. Гутко Л.М., Драган О.О. Фінанси: Навчально-метод. посібник для практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Біла Церква, 2020. 156 с. С. 134-139. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/4751>.

4. Європейський Союз – Україна. Київ: Представництво ЄС в Україні, 2017. URL: https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/ukraine-eu_2017_www.pdf.

5. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі: Електронний навчальний посібник. URL: https://web.posibnyku.vntu.edu.ua/icgn/korniyenko_np_ukr_yevropi_sviti/index.html

6. Міжнародні фінанси: теорет.-практ. посіб./ С. С. Доровська, В. П. Шило, С. Б. Ільїна [та ін.]. Київ: Кондор, 2021. 312 с.

7. Право Європейського Союзу : підручник / [Р. А. Петров (кер. авт. кол.), А.О. Вакуленко, Ван Елсуwege П. та ін.] ; за ред. Р. А. Петрова. Вид. 9-те, змінене

і допов. Харків : Право, 2019. С. 9-45. URL: : https://www.researchgate.net/publication/277029817_Pravo_Evropejskogo_Souzu_pidrucnik.

8. Савастєєва О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с. URL : http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/26036/1/Posibnik_Savasteeva.pdf

Додаткові:

1. Асірян С. Р., Белей О.В., Дулепа В.П. «Дефіцит демократії» у Європейському Союзі: сучасний стан і шляхи вирішення. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 8. С. 499-501. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2020/126.pdf

2. Безуб І. Поствиборчі процеси в ЄС. Громадська думка про правотворення. 2019. № 11 (176). С. 3-12.

3. Біла Л.М. Фінансова політика Європейського Союзу. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 5. 2015. С. 801-808 <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/164.pdf>

4. Веніславський Ф. В. Конституційні засади Євроатлантичної інтеграції України. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/14034/1/Venislavskiy_48-52.pdf.

5. Горбаль Н. І., Ломага Ю. Р. Циркулярна економіка – основа сталого розвитку підприємств. *Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. Серія “Проблеми економіки та управління” № 1 (9) 2022. С. 9-22. URL : <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/apr/27434/v6n1ekonomika2022-11-24.pdf>.

6. Євроінтеграція. Європейський Союз. *Урядова кампанія EUКраїна* : веб сайт. URL: <https://association4u.in.ua/>.

7. Конончук І. Бюджетний процес Європейського Союзу. Історико-правовий часопис. 2018. №1 (11). С. 50-54. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15127/1/12%20kononchuk.pdf>

8. Основні комітети НАТО та інститути співпраці, партнерства та діалог. URL: <https://www.nato.int/docu/other/ukr/handbook/2001/pdf/287-327.pdf>.

9. Руда М. В, Яремчук Т. С., Бортнікова М. Г. Циркулярна економіка в Україні: адаптація європейського досвіду. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. № 3 (1), 2021. С. 212-222. URL : <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/jun/23807/menedzhment121-214-224.pdf>.

10. Стратегічна концепція НАТО-2022. *NATO* : website. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept-ukr.pdf (дата звернення: 30.10.2023).

11. Ткачик Ф. Кореляційний моніторинг фіскального федералізму у централізованій та децентралізованій системах Європейського Союзу. *Економічний аналіз*. 2022 рік. Том 32. № 2. С. 261-270. URL: <http://econa.wunu.edu.ua/index.php/econa/article/view/2171> (дата звернення: 12.10.2023).

12. Accession criteria. *European Commission*: website. URL:

https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/glossary/accession-criteria_en

13. Circular economy action plan. URL : https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

14. Convergence criteria for joining. *European Commission*: website. URL: https://economy-finance.ec.europa.eu/euro/enlargement-euro-area/convergence-criteria-joining_en

15. Taxation and Customs Union. An official website of the European Union. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4_en

16. Types of institutions and bodies. URL: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_en

Інформаційні ресурси (офіційні сайти)

1. Верховна Рада України : веб-сайт. URL: www.rada.gov.ua/
2. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України : веб сайт. URL: <https://mtu.gov.ua/timeline/Evrintegraciya.html>
3. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського: веб-сайт. URL: <https://library.kr.ua/>

5. Репозитарій ЦНТУ. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/>

6. Урядова кампанія EUКраїна : веб сайт. URL: <https://association4u.in.ua/>

7. Council of Europe : website. <https://www.coe.int/en/web/portal/>

8. Economic Bulletin. European Central Bank : website. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/html/index.en.html>.

9. European Central Bank : website. URL: <https://www.ecb.europa.eu/euro/html/index.en.html>.

10. European Commission: website. URL: <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu>

11. NATO : website. URL: <https://www.nato.int/nato-welcome/index.html>

12. Organization for Security and Cooperation in Europe : website. <https://www.osce.org/>

13. Organization of Black Sea Economic Cooperation : website. <http://www.bsec-organization.org/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ФБСС, Протокол №1 від «29» серпня 2023 р.